FÖRSLAG 2014:9

LS 1303-0419

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2013:6 av Robert Johansson och Gizela Sladic (S) om att ge alla barn i grund- och gymnasieskolan rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin

Föredragande landstingsråd: Anna Starbrink

Ärendebeskrivning

Robert Johansson och Gizela Sladic (S) har lämnat en motion om att ge alla barn i grund och gymnasieskolan rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Landstingsstyrelsens motivering

Det finns idag goda förutsättningar att ytterligare vidareutveckla samverkan med kommunerna och fortsatt öka scenkonstutbudet i dialog med länets kommuner. Scenkonststöd, hälsopedagogiskt stöd och stödet till danskonsten håller hög konstnärlig och pedagogisk kvalitet. Verksamheten riktar sig till barn och unga, omkring 250 000 får årligen ta del av utbudet.

Landstinget och kulturnämnden kan inte ensidigt bestämma att barn och ungdomar i kommunal verksamhet ska ta del av scenkonst. Det är också osäkert om det finns tillgång till teatersalonger i den omfattning som en utökad verksamhet skulle kräva. En ökad verksamhet i den omfattning som motionärerna föreslår skulle öka kulturnämndens kostnader från nuvarande 1,6 miljoner till omkring 24 miljoner. Därutöver skulle mottagande skolor behöva betala lika mycket.

Med hänsyn till de samarbetsmöjligheter som redan finns med kommunerna kring scenkonstupplevelser och den omfattande kostnadsökningen som skulle bli konsekvensen av förslaget, föreslås att motionen ska anses besvarad.

Beslutsunderlag

1. Landstingsstyrelsens ojusterade protokollsutdrag den 4 februari 2014 § 20 med S-ledamöternas muntliga reservation. Protokollet justeras den 17 februari 2014.
2. Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 5 december 2013
3. Motion 2013:6
4. Kulturnämndens protokollsutdrag den 21 november 2013 § 88, med S-ledamöternas muntliga reservation
5. Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande den 5 november 2013
6. Kulturförvaltningens förslag till skrivelse den 21 november 2013

Stockholms läns landsting
Landstingsstyrelsen

Protokollsutdrag
Sammanträdesdatum
2014-02-04

Datum för justering: 2014-02-17
Datum för anslag: 2014-02-17

---

§ 20
Motion 2013:6 av Robert Johansson och Gisela Sladic (S) om att ge alla barn i grund- och gymnasieskolan rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin
LS 1303-0419

Landstingsrådsberedningens skrivelse den 18 december 2013 med kulturnämndens yttrande den 21 november 2013 och landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 5 december 2013.

Följande yrkanden framfördes

dels bifall till landstingsrådsberedningens förslag
dels av S-ledamöterna om bifall till motionen.

Ordföranden ställde propositioner om bifall till dessa yrkanden och fann att styrelsen antagit landstingsrådsberedningens förslag.

Landstingsstyrelsen beslutade således föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad enligt landstingsrådsberedningens förslag.

S-ledamöterna anförde *reservation* mot landstingsstyrelsens beslut till förmån för sitt förslag.

Vid protokollet

Anna-Britt Weiss

Stockholms läns landsting

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2013-12-05

LS 1303-0419

Handläggare: Kajsa Bellander

Landstingsstyrelsen

Ankom
Stockholms läns landsting
2013 -12- 09
Dnr. LS 1303-0419
Rötel IV

Motion 2013:6 av Robert Johansson (S) och Gizela Sladic (S) om att ge alla barn i grund- och gymnasieskolan rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin

Ärendebeskrivning

Robert Johansson (S) och Gizela Sladic (S) har lämnat en motion om att ge alla barn i grund och gymnasieskolan rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 5 december 2013
Motion 2013:6
Kulturnämndens protokollsutdrag den 21 november 2013 med S-ledamöternas muntliga reservation
Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande den 5 november 2013
Kulturförvaltningens förslag till skrivelse

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Motionärerna anser att Stockholms läns landsting bör inrätta en ny tjänst inom kulturförvaltningen: en scenkonstsamordnare, med särskilt ansvar för samverkan på scenkonstområdet. De vill även att landstinget i samverkan med länets kommuner ska arbeta efter målet att alla grund- och gymnasieskolelever, med prioritering på ålder 13-19, ska ha rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin.

Stockholms läns landsting ger kontinuerligt stöd till scenkonst för barn och unga i Stockholms län. Enligt förvaltningens bedömning finns det goda förutsättningar att ytterligare vidareutveckla samverkan med kommuner och utförare av scenkonst inom ramen för det samarbete som sker idag.

Bakgrund
Robert Johansson (S) och Gizela Sladic (S) har lämnat en motion om att Stockholms läns landsting i samverkan med länets kommuner ska arbeta efter målet att alla grund- och gymnasieskolelever, med prioritering på ålder 13-19, ska ha rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin på de platser där kulturutbud äger rum. Motionärerna vill också att en ny tjänst upprättas inom kulturförvaltningen: en scenkonstsamordnare, med särskilt ansvar för utveckling av ett långsiktigt samarbete med kommunerna och samverkan inom regionen på scenkonstområdet.

Kulturnämnden har lämnat ett yttrande.

Överväganden
Stockholms läns landsting fördelar årligen stöd till scenkonst för barn och unga i länet. Verksamheten riktar sig till länets samtliga kommuner och även fristående skolor kan ta del av verksamheten.

Kulturnämnden skriver i sitt yttrande att det är eftersträvansvärt att barn och unga ges möjlighet att ta del av scenkonst. Enligt kulturnämnden skulle den satsning på scenkonstupplevelser som motionärerna föreslår innebära avsevärt ökade kostnader för både Stockholms läns landsting och länets skolor. Kulturnämnden skriver vidare att landstinget inte ensidigt kan bestämma att barn och unga ska erbjudas scenkonstupplevelser. Det är också osäkert om de scener som finns i länet kan tillgodose den ökade efterfrågan på scenkonst som förslaget skulle medföra. Det finns idag möjlighet att ta del av scenkonstupplevelser på både professionella scener och i kommunernas lokaler, till exempel skolor, föreningslokaler eller allmänna samlingslokaler. Enligt kulturnämnden är det möjligt att succesivt öka utbudet av scenkonst inom ramen för den dialog kulturförvaltningen har med länets kommuner. Kulturnämnden har ökat anslaget för scenkonststödet med 900 000 kronor mellan åren 2012 och 2014.

När det gäller motionärernas förslag om inrättande av en tjänst som scenkonstsamordnare anser kulturnämnden att en sådan omfattande utökning av scenstödet skulle kräva en ökad administration och samordning. I en sådan situation skulle det också vara naturligt att kulturförvaltningen tillhandahöll en konsultativ roll gentemot

kommunerna inom scenkonstområdet. Det skulle också kunna ske genom att kulturnämnden uppdrar åt en fristående kulturorganisation att genomföra ett sådant konsultativt uppdrag.

Enligt förvaltningens bedömning finns goda förutsättningar för Stockholms läns landsting att vidareutveckla samverkan med kommuner och utförare av scenkonst inom ramen för det samarbete som sker idag.

Med hänvisning till ovanstående anser förvaltningen att motionen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Beslutsunderlag 3

Ankom
Stockholms läns landsting
2013 -03- 19
Dnr LS 1303-0419

2013:6
Rotel V

Stockholms läns landsting

MOTION
2013-03-14

Motion från Robert Johansson och Gizela Sladic (S) "Ge alla barn i grund- och gymnasieskolan rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin"

Det finns klyftor i samhället. Ekonomiska, politiska och sociala är det som oftast talas om i debatten. En klyfta som inte lika ofta kommer upp är den kulturella, eller rättare sagt tillgången till kulturella upplevelser i allmänhet och scenkonstupplevelser i synnerhet.

Det finns höga trösklar för många barn och ungdomar att kunna ta del av scenkonst på de platser där kulturutbud äger rum, såväl av ekonomiska som av geografiska skäl i vårt län.

Det är långt ifrån alla barn och ungdomar som får gå på teater med skolan." Ekot har frågat fem stora kommuner hur många teaterbesök deras elever får per år. Bara i en kommun ser man en tydlig ökning av antalet besök - Göteborg. I Stockholm, Linköping och Norrköping minskar däremot elevernas besök till skolföreställningarna.

I Malmö har besöken legat på omkring 7 000 de senaste åren. I Stockholm har antalet besök till de föreställningar som spelas av de fria teatergrupperna minskat från 72 300 till 43 000 besök på sex år. Och i Göteborgs kommun ökar besöken totalt sett, men tycks minska för gymnasieelever."

Enligt Ekot "någon heltäckande statistik över hur ofta och hur många som går på teater med sin skola finns inte. Det syns i teaterns egna besöksstatistik, som nära nog halverats sedan 2007."

Den här motionen syftar inte om att peka ut vad som är fin eller ful kultur, rätt eller fel. Det är upp till kulturkonsumenterna. Det motionen däremot syftar till är att ge alla barn och ungdomar rätt till att få konsumera minst två scenkonstupplevelser per termin. Det betyder således inte att de bara ska gå på kungliga operan eller Dramaten för att se på Carmen eller något tungt Noréndrama. Det betyder att de ska få ta del av den känsla, närvaro och atmosfär som finns och som de allra flesta känner när de får en scenkonstupplevelse. Den känslan kan aldrig återskapas på en bioduk eller på via en film på internet.
Kulturens uppgift är att ge oss nya perspektiv. På kärleken, på livet, på politiken, på vänskap ja i princip på allt. Det handlar om att utmana begrepp, vända in och ut på

dom och få publiken att fundera, vad är vi egentligen? Det handlar också om bearbetning och förståelse av det vi upplevt eller som det vi kanske kommer att uppleva, likväl om mer abstrakta saker som drömmar och fantasier som vi kanske aldrig upplever. Det handlar om att bara få sjunka ner i en stol och stänga av allt det där andra för en stund, men också precis tvärtom, att verkligen gå ner djupt i något som i vardagen bara fladdrar oss förbi helt meningslöst eller oreflekterat.

En motion som denna riskerar alltid att mötas med svaret; "Barn och unga vistas alla i skolan och därför är det lätt att tänka att det är där de ska möta kulturen, det är inte landstingets uppgift, det ligger på kommunerna" eller "Konsumtion och utövning av kultur det är något privat som vi politiker eller tjänstemän inte skall oss lägga sig i" eller den mer klassiska "vem är du att tala om den goda smaken eller kulturen?". Den sista ser vi redan som avfärdad, motionens yrkan handlar inte om en viss typ av scenkonstupplevelse, och även om scenkonst är en kulturform så är den så bred att det inte handlar om att stöpa alla dess konsumenter i samma form. De två första potentiella svaren däremot de måste också bemötas.

Om vi vill att alla barn, oavsett klass, ursprung, plånbok eller bakgrund ska på kunna ges en livschans på lika villkor så måste vi utjämna kulturklyftan. Vi måste ge alla rätten till att få dessa nya perspektiv, eller bara möjligheten att analysera sina gamla perspektiv, eller bara få chansen att drömma sig bort. Att det inte skulle vara en landstingsfråga faller på sin egen orimlighet, en av våra uppgifter och det är att se till att det finns tillgång till kultur i hela länet, oavsett vad våra kommuner gör eller inte.

Vi vill att de platser där kulturutbudet äger rum vara också grunden för ett livslångt intresse hos barn och ungdomar. Genom att "förbehandla" och "efterbehandla" scenkonstbesöket fördjupas konstupplevelsen samtidigt tränas den sociala kompetensen.

Landstinget har redan stora satsning på scenkonst som görs genom scenkonststödet. Årligen fördelar kulturnämnden drygt 9 miljoner till 35-45 scenkonstgrupper. Kulturnämndens stöd till scenkonst ger förutsättningar för länets kommuner att erbjuda ett varierat utbud till barn och unga.

Kultur för barn och unga står i fokus i nationella, regionala och kommunala politiska handlingsprogram och styrdokument. Behovet av samverkan mellan kommuner och landsting har blivit allt tydligare.

I Stockholms län finns det ingen länsteater som finansieras av landstinget så som det finns i en del andra län. Enligt Utvärdering av kulturnämndens länsfunktioner inom kulturområdet flera kommuner har uttryckt önskemål om ytterligare länsfunktionerer inom teater och (bild-)konst /foto. Vi bedömer att landstinget borde inrätta en ny

tjänst inom kulturförvaltningen för scenkonststödet. Vi anser att en ny tjänst som scenkonstsamordnare med särskilt ansvar för utveckling av ett långsiktigt samarbete med kommunerna och samverkan inom regionen på scenkonstområde kommer att gynna regionen. Vi anser också att landstinget i samverkan med kommunerna måste skapa möjligheter att grundskole- och gymnasium elever, med prioritering på ålder 13-19, också tar del av scenkonst i vårt län på de platser där kulturutbud äger rum.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi att landstingsfullmäktige beslutar;

att landstinget inrättar en ny tjänst inom kulturförvaltningen, en scenkonstsamordnare med särskilt ansvar för utveckling av ett långsiktigt samarbete med kommunerna och samverkan inom regionen på scenkonstområde

att landstinget skall i samverkan med kommunerna arbeta efter målet att alla grund- och gymnasium skolelever med prioritering på ålder 13-19, skall ha rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin på de platser där kulturutbud äger rum.

Stockholm den 14 mars 2013

Robert Johansson

Gizela Sladic

Stockholms läns landsting

Kulturnämnden PROTOKOLL

Utdrag ur protokoll fört vid Kulturnämndens sammanträde 21 november 2013.

– – –

§ 88 Återremitterat ärende: Yttrande över Motion 2013:6 av Robert Johansson och Gizela Sladić (s) om att ge alla barn i grund- och gymnasieskolan rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin

KUN 2013/344

Exp

Landstingsstyrelsen

Utlåtande 2013-11-05.

Kulturförvaltningen föreslog kulturnämnden besluta

att till landstingsstyrelsen yttra sig över Motion 2013:6 av Robert Johansson och Gizela Sladic (s) om att ge alla barn i grund- och gymnasieskolan rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin, i enlighet med förslagsskrivelse.

Följande yrkanden framställdes :

1 Ordförande Starbrink (fp), majoritetsledamöterna Törnblom (m), Bergmark (m) och Wallgren (c) samt tjänstgörande ersättaren Håkanson (m), bifall till beslut enligt förvaltningens förslag.

2 (s) ledamöterna Sladić, Johansson Lindfors och tjänstgörande ersättaren El-Bidawi (s) bifall till motionen.

Ordförande ställde de båda yrkandena under proposition och fann att kulturnämnden beslutat bifalla förvaltningens förslag.

(s) ledamöterna Sladić, Johansson Lindfors och tjänstgörande ersättaren El-Bidawi (s) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag och yrkande.

Kulturförvaltningen
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Enheten för kultur- och föreningsstöd

KUN 2013-11-21, p 10

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2013-11-05

Diarienummer:
KUN 2013/344

Handläggare:
Margaretha Häggroth

Yttrande över Motion 2013:6 av Robert Johansson och Gizela Sladic (s) om att ge alla barn i grund- och gymnasieskolan rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin

1 Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att till landstingsstyrelsen yttra sig över Motion 2013:6 av Robert Johansson och Gizela Sladic (s) om att ge alla barn i grund- och gymnasieskolan rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin, i enlighet med förvaltningens förslag.

2 Bakgrund

Produktions-, personal- och kulturroteln har till kulturnämnden och landstingsdirektören remitterat en motion av Robert Johansson och Gizela Sladic om att ge alla barn i grund- och gymnasieskolan rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin. Motionärerna hemställer bl a om inrättande av en ny tjänst på kulturförvaltningen, en scenkonstsamordnare, samt att landstinget i samverkan med kommunerna skall arbeta efter ett mål att alla skolelever med prioritering åldern 13-19 år skall ha rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin.

Den 26 september 2013 återremitterade kulturnämnden förvaltningens förslag till yttrande över motionen.

3 Motionen

Motionärerna föreslår att landstingsfullmäktige beslutar;

> ”att landstinget inrättar en ny tjänst inom kulturförvaltningen, en scenkonstsamordnare med särskilt ansvar för utveckling av ett långsiktigt samarbete med kommunerna och samverkan inom regionen på scenkonstområdet,

Bilaga
1 Motion 2013:6 av Robert Johansson och Gizela Sladic(s) ”Ge alla barn i grund- och gymnasieskolan rätt till minst två scenkonstupplevelser per temin”
2 Förslagsskrivelse

att landstinget skall i samverkan med kommunerna arbeta efter målet att alla grund- och gymnasium skolelever med prioritering på ålder 13-19, skall ha rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin på de platser där kulturutbud äger rum."

Motionärerna anför bl a att det inte finns någon länsteater i Stockholms län som finansieras av landstinget så som det finns i en del andra län. Enligt utvärdering av kulturnämndens länsfunktioner inom kulturområdet har flera kommuner uttryckt önskemål om ytterligare länsfunktioneter inom teater och (bild-)konst /foto. Motionärerna vill därför att landstinget inrättar en ny tjänst inom kulturförvaltningen som scenkonstsamordnare med särskilt ansvar för utveckling av ett "långsiktigt samarbete med kommunerna och samverkan inom regionen på scenkonstområde kommer att gynna regionen."

4 Förvaltningens synpunkter

4.1 Landstingets nuvarande stöd till scenkonst

4.1.1 Scenskonststödets tillkomst

Landstingets kulturnämnd har sedan mitten av 1980-talet lämnat Stöd till scenkonst – Regionalt samarbete inom scenkonstområdet med länets kommuner. Innan dess lämnade landstingets stöd till Arena-teaterbåten som då seglade i länet med föreställningar av olika slag. Båten förstördes vid en brand och kostnaden blev för stor för att reparera den för fortsatt turnerande verksamhet. I detta skede gjordes en inventering av kommunernas behov av scenkonstföreställningar och hur detta skulle finansieras. Kommunerna var inte intresserade av större ekonomiskt åtagande för en länsteater och man kom gemensamt fram till att eftersom det redan då fanns så mycket scenkonstverksamhet i länet så var den bästa formen att bygga upp en turnerande verksamhet med befintliga grupper. Det bestämdes att landstinget stod för halva föreställningskostnaden och resekostnaden samt att kommunen som man besökte stod för resterande del av föreställningskostnaden.

4.1.2 Nuvarande scenkonststöd

I verksamheten som har ökat genom åren ingår föreställningar med eller utan kringarbete för barn, ungdomar och familjer innefattande teater- mim-, dans-, musikteater- och allkonstföreställningar. Kulturnämndens anslag till scenkonststödet för 2013 är 9 430 000 kr. Under hösten 2011 – våren 2012 genomfördes sammanlagt 3 386 föreställningar/projekt och sammanlagt 206

319 barn och ungdomar deltog. I åldersgruppen 13-19 år deltog 43 796 ungdomar. Samtliga länets kommuner hade möjlighet att ta del av verksamheten. Verksamheten är naturligtvis öppen även för fristående skolor.

Samverkan sker idag med kommunerna i anslutning till ansökningarna om scenkonststöd och kommunerna kan lämna synpunkter kontinuerligt på verksamheten. Behov kan finnas ute i kommunerna om bättre kommunikation internt och mellan kultur och skola men detta kan inte landstingets kulturförvaltning styra.

4.2 Möjligheterna till ökat stöd till scenkonst

Generellt anser förvaltningen att det naturligtvis vore bra om barn och ungdomar kan tillförsäkras scenkonstföreställningar i linje med vad som föreslås i motionen. Förvaltningen vill dock analysera förslaget i främst tre avseenden.

1. Ökade kostander för landstinget och kommunerna
2. Möjligheten för kulturlivet att möte den ökade efterfrågan
3. Nödvändiga politiska överenskommelser

Det är oklart om motionärerna avser en bredare definition av begreppet "scenkonst" som även inkluderar t ex musik och cirkus. Förvaltningen anser dock att denna osäkerhet inte påverkar de principiella resonemangen i det följande.

4.2.1 Ökade kostander för landstinget och kommunerna

Motionärernas yrkande att landstinget skall samverka med kommunerna och ge alla grund- och gymnasieelever i åldrarna 13-19 år minst två scenkonstupplevelser per termin är svårt att exakt kostnadsberäkna. Antalet ungdomar i åldrarna 13-19 år i länet uppgick 2012/2013 till ca 163 000 st. Utifrån antalet besökare på föreställningar som fått scenkonststöd läsåret 2011/12 har ca var fjärde elev i åldern 16-19 tagit del av ett scenkonstprogram som ingår i kulturnämndens subventionerade scenkonstutbud.

Om den ökade verksamhet som motionärerna föreslår ska omfattas av kulturnämndens subventioner skulle kulturnämndens kostnader öka från ca 1 620 000 kr inom den aktuella åldersgruppen till drygt 24 mnkr. Därutöver skulle mottagande skolor behöva betala lika mycket. Denna beräkning förutsätter att kulturnämnden kan fortsätta att stödja fristående teatergrupper utifrån förutsättningen att varje biljett kostar mellan 75 och 80 kr brutto. En sådan kostnadsökning kräver naturligtvis att medel tillförs kulturbudgeten un-

der förutsättning att kulturnämnden inte vill omfördela medel, dels genom att minska scenkonstutbudet inom övriga åldersgrupper, dels genom omfördelningar från andra anslag – något som förvaltningen tycker skulle vara olyckligt. I sammanhanget bör också nämnas att en så pass stor utökning av scenkonststödets omfattning naturligtvis även kräver utökade resurser för kulturförvaltningen för att administrera verksamheten.

Om föreställningarna skall genomföras "på platser där kulturutbud äger rum" så som det anges i motionen, kan bruttokostnaderna förväntas öka då kostander för teaterlokaler tillkommer. En teaterbiljett kostar normalt mellan 200 och 500 kr för allmänna föreställningar.

4.2.2 Möjligheten för kulturlivet att möte den ökade efterfrågan

Att genomföra föreställningarna på de platser där kulturutbud äger rum innebär en styrning av verksamheten. I dag finns möjlighet till scenkonstupplevelser på både de platser där kulturutbud äger rum och i den egna kommunen, i t ex skolor, föreningslokaler eller allmänna lokaler. Naturligtvis höjer det upplevelsen att se teater och dans i en salong med tillgång till bl a professionell teknik, rätt akustik etc. Men det innebär sannolikt också högre biljettpriser som nämns ovan. Frågan är också om det finns tillgång till teatersalonger i den omfattning som en utökad verksamhet enligt motionen kräver. Det är till och med tveksamt om länets teatergrupper kan möta en sådan kraftigt ökad efterfrågan oavsett spelplats.

Tillgängligheten för skolorna minskar också om eleverna behöver transporteras till en teater. Skolorna får helt enkelt svårare att genomföra en så stor ökning av antalet scenkonstföreställningar; resorna kräver en annan organisation, mer tid tas i anspråk och skolorna får ökade kostander för elevernas resor. Förvaltningen ställer sig sålunda tveksam till förbehållet "på platser där kulturutbud äger rum". Det är också svårare för skolorna att "styra" elever i äldre åldersgrupper till gemensamma scenkonstupplevelser.

Enligt vad förvaltningen erfar är det samtidigt allt svårare att inrymma kultur i skoldagen inom främst gymnasieskolan. Eventuellt skulle i stället ett checksystem vara möjligt vilket innebär att garantin om scenkonstupplevelser även kan utnyttjas utanför skoltid av den enskilde, något som minskar behovet av att genomföra scenkonstupplevelsen under skoltid.

4.2.3 Nödvändiga politiska överenskommelser

Landstinget och kulturnämnden kan inte ensidigt bestämma att barn och ungdomar i kommunal verksamhet ska ta del av scenkonst. Vi kan enbart ge länets kommuner och skolor ett erbjudande. I sammanhanget är det också viktigt att fånga in hur fristående skolor skall omfattas av verksamheten.

Förvaltningen har inget emot att det görs överenskommelser som garanterar barn och ungdomar scenkonst men om erbjudandet skall göras obligatoriskt krävs det formella överenskommelser på politisk nivå. Sådana överenskommelser mellan landstinget och länets kommuner finns i t ex Sörmland även om omfattningen av verksamheten är mindre än vad som föreslås i den nu aktuella motionen.

4.3 Ny tjänst som scenkonstsamordnare

I motionen hänvisas till den utvärdering av kulturnämndens länskulturfunktioner som gjordes förra året och där några kommuner har uttryckt önskemål om ytterligare länskulturfunktioner inom teater- och bildkonst. Motionärerna yrkar att landstinget ska inrätta en ny tjänst inom kulturförvaltningen, en scenkonstsamordnare med särskilt ansvar för utveckling av ett långsiktigt samarbete med kommunerna och samverkan inom regionen på scenkonstområdet.

Enligt vad som framkommit i kulturförvaltningens uppföljning av utvärderingen är det främst en konsultativ funktion inom scenkonstområdet som efterfrågas mer än en regelrätt ny teaterscen eller -ensemble, något som ligger i linje med motionens förslag.

Förvaltningen instämmer i att utveckling av olika verksamhetsområden och ett långsiktigt samarbete med kommunerna och en samverkan inom regionen är viktig. Under åren har strukturer, värderingar och ekonomi förändrats i samhället vilket innebär att rutiner och arbetssätt kan behöva justeras. Att samordna scenkonstinsatser och utveckla samarbete med kommunerna kan göras på flera sätt antingen genom att ytterligare medel ställs till kulturförvaltningens förfogande för ett utökat arbete inom scenkonststödets ram eller att kulturnämnden skapar en länskulturverksamhet kopplat till scenkonststödet och uppdrar till en kulturorganisation att genomföra delar av detta. Erfarenheter från ett sådant upplägg finns genom de länskulturuppdrag inom andra kulturområden som nu verkar och kan därför vara ett alternativ till en utökning av förvaltningens administration inom scenkonstområdet.

Som nämns i avsnitt 4.2.1 ovan, kräver en utökning av kulturnämndens scenkonststöd i enlighet med vad som föreslås i motionen, att förvaltningen tillförsäkras nödvändiga administrativa resurser för att administrera stöd. I sådant fall faller det sig också naturligt att förvaltningen kan tillhandahålla en konsultativ funktion inom området.

4.4 Förvaltningens sammanfattande synpunkter

Förvaltningen har inget att anföra mot ambitionen i motionen, d v s tillförsäkra barn och unga ett bestämt antal årliga scenkonstupplevelser. Förvaltningen konstaterar dock att det krävs en kraftig utökning av anslaget för kulturnämndens scenkonststöd om bibehållen subventioneringsgrad om ca 50 procent av bruttokostanden skall bibehållas. Utan att kunna ge ett entydigt svar så är det osäkert om länets kulturliv kan tillhandahålla ett så stort utbud av scenkonst som motionen förutsätter med bibehållen konstnärlig kvalitet.

Förvaltningen tror att det av flera anledningar inte är rätt att styra genomförandet till professionella scener även om det i sig höjer upplevelsen för publiken. Dels är det tveksam om tillgången på salonger är tillräcklig, dels kommer det att försvåra och fördyra för skolorna.

Enligt förvaltningens mening skulle i stället ett checksystem eventuellt vara att föredra vilket innebär att garantin om scenkonstupplevelser även kan uttnyttjas utanför skoltid av den enskilde.

En utökning av scenkonststödet enligt motionen kan med fördel kombineras med att kulturförvaltningen tillhandahåller konsultativt stöd till kommunerna inom scenkonstområdet. Alternativt kan kulturnämnden uppdra till en fristående kulturorganisation att genomföra ett konsultativt uppdrag inom scenkonstområdet likande flertalet av de nuvarande länskulturuppdragen.

Hans Ullström

Kulturförvaltningen
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

SKRIVELSE
2013-11-21

Diarienummer:
KUN 2013/344

Yttrande över Motion 2013:6 av Robert Johansson och Gizela Sladic (s) om att ge alla barn i grund- och gymnasieskolan rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin

Kulturnämnden yttrar sig över rubricerad motion enligt följande.

Sedan mitten av 1980-talet stöder kulturnämnden scenkonst (talteater och dans teater, dans, mim, berättande och senare nycirkus) för barn och unga i hela länet genom att subventionera halva föreställningskostnaden och hela resekostnaden för fristående scenkonstgrupper medan den kommun/skola som scenkonstgruppen besöker svarar för resterande del av föreställningskostnaden. 2013 uppgår kulturnämndens anslag för scenkonststödet till 9,4 mnkr. Läsåret 2011/12 genomfördes sammanlagt 3 386 föreställningar/projekt och sammanlagt 206 319 barn och ungdomar deltog. I åldersgruppen 13-19 år deltog 43 796 ungdomar. Samtliga länets kommuner hade möjlighet att ta del av verksamheten. Verksamheten är naturligtvis öppen även för fristående skolor.

Generellt anser kulturnämnden att det naturligtvis vore bra om barn och ungdomar kan tillförsäkras scenkonstföreställningar. En sådan ökad verksamhet som motionärerna föreslår ökar kulturnämndens kostnader från ca 1 620 000 kr inom den aktuella åldersgruppen till uppskattningsvis drygt 24 mnkr beräknat utifrån nuvarande föreställnings- och subventionskostnader. Därutöver skulle mottagande skolor behöva betala lika mycket.

Landstinget kan inte ensidigt bestämma att barn och ungdomar obligatoriskt ska ta del av scenkonst - vi kan enbart ge länets kommuner och skolor ett erbjudande. Kulturnämnden bedömer dock att det är möjligt att göra successiva ökningar av utbudet inom scenkonststödet inom ramen för den dialog som kulturförvaltningen har med länets kommuner. Sålunda har kulturnämnden utökat anslaget för svenkonststödet med 900 000 kr mellan 2012 och 2014.

I dag finns möjlighet till scenkonstupplevelser på både professionella scener och i den egna kommunen, i t ex skolor, föreningslokaler eller allmänna samlingslokaler. Naturligtvis höjer det upplevelsen att se teater och dans i en salong med tillgång till bl a professionell teknik, rätt akustik etc. Men det inne-

Bilaga
1 Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande 2013-11-05
2 Utdrag ut kulturnämndens protokoll § 88

bär sannolikt också högre biljettpriser. Det är också osäkert om det finns tillgång till teatersalonger i den omfattning som en utökad verksamhet enligt motionen kräver. Tillgängligheten för skolorna minskar också om eleverna behöver transporteras till en teater. Skolorna får helt enkelt svårare att genomföra en så stor ökning av antalet scenkonstföreställningar; resorna kräver en annan organisation, mer tid tas i anspråk och skolorna får ökade kostander för elevernas resor.

1.1 Ny tjänst som scenkonstsamordnare

Att samordna scenkonstinsatser och utveckla samarbete med kommunerna kan göras på flera sätt. En utökning av kulturnämndens scenkonststöd i enlighet med motionen kräver naturligtvis även ökade administrativa resurser. I sådant fall faller det sig naturligt att kulturförvaltningen även tillhandahåller en konsultativ roll gentemot kommunerna inom scenkonstområdet.

Alternativt kan kulturnämnden uppdra till en fristående kulturorganisation att genomföra ett konsultativt uppdrag inom scenkonstområdet.

Anna Starbrink